

نام برده شده، احتمال داده است که او از سفیران آن حضرت نیز بوده است (۱۳۷۹-۱۳۹۱، ج ۱۰، ص ۱۱۹-۱۲۰). از نامه ابوالعباس سیرافی به نجاشی دانسته می‌شود که بزوفری تا سال ۳۵۲ زنده بوده است (نجاشی، ج ۱، ص ۱۷۳).

نوری (ج ۳، ص ۵۲۱)، علاوه بر ابوعبدالله بزوفری، فرزند او ابوجعفر محمد بن حسین را نیز از مشایخ مفید یاد می‌کند. و این همان کسی است که دعای ندبه، که خواندن آن در میان شیعیان خصوصاً در روزهای جمعه متداول است، از کتاب او نقل شده است (مجلسی، ج ۹۹، ص ۱۰۴). تستری (۱۳۶۵) ش، ص ۱۱۱-۱۰۹ به مناسبت بررسی سند این دعا هر دو احتمال صدور آن از شخص امام زمان، و انشای خود بزوفری را مطرح کرده است.

احمد بن جعفر بن سفیان بزوفری، پسر عموی حسین بن علی نیز در شمار مشایخ اجازات حدیثی نام برده می‌شود. به گفته شیخ طوسی (ص ۴۴۳-۴۴۴) تلخیصی در ۳۶۵ از او استماع حدیث کرده و اجازه گرفته است.

متابع: عبدالله بن عیسی افندی اصفهانی، ریاض العلماء و حیاض الفضلاء، چاپ احمد حسینی، قم ۱۴۰۱؛ محمد تقی تستری، «پاسخ معقول و منطقی به یک سؤال»، نور علم، دوره ۲، ش ۵ (شهریور ۱۳۶۵)؛ همو، قاموس الرجال، تهران ۱۳۷۹-۱۳۹۱؛ محمد بن حسن طوسی، رجال الطوسی، نجف ۱۳۸۰/۱۹۶۱؛ عنایة الله قهپائی، مجمع الرجال، چاپ ضیاء الدین علامه اصفهانی، اصفهان ۱۳۸۴-۱۳۸۷، چاپ افت ش [بی‌تا]؛ عبدالله مامقانی، تنقیح المقال فی علم الرجال، چاپ سنگی نجف ۱۳۴۹-۱۳۵۲؛ محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، بحار الانوار، بیروت ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ احمد بن علی نجاشی، رجال النجاشی، چاپ محمد جواد نائینی، بیروت ۱۴۰۸/۱۹۸۸؛ حسین بن محمد تقی نوری، مستدرک الوسائل، چاپ سنگی تهران ۱۳۱۸-۱۳۲۱، چاپ افت تهران ۱۳۸۲-۱۳۸۳؛ یاقوت حموی، معجم البلدان، چاپ فردیناند روستنفلد، لایپزیگ ۱۸۶۶-۱۸۷۳، چاپ افت تهران ۱۹۶۵.

/ حسن طارمی /

بَزَه ← بَسَطَه

بزه ← جرم

بُزِیغ (بزیغ موذن) ← بزیغیه

بَزِیغِیَه (یا بَزِیغِیَه)، پیروان بُزِیغ (یا بُزِیغ) بن موسی. نام او در مقالات الاسلامیین اشعری و التَّرْقِیَّینَ البَغْدَادِیَّینَ و التَّهْدِیَّینَ و التَّارِیخِ مَقْدَسِی، با «ع» و در کتب شیعه و ملل و نحل شهرستانی با «ع» آمده است. اشعری (ص ۱۲) بزیغیه را فرقه

علیه السلام است، محضر حضرت هادی را درک نکرده و از اصحاب ایشان شمرده نشده است.

متابع: محمد محسن آقابزرگ طهرانی، الذریعة الی تصانیف الشیعة، چاپ علی نقی منزوی و احمد منزوی، بیروت ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ ابن ادریس حلی، کتاب السرائر، قم ۱۴۱۰-۱۴۱۱؛ ابن شهر آشوب، معالم العلماء، نجف ۱۳۸۰/۱۹۶۱؛ ابن ندیم، کتاب الفهرست، چاپ رضا نجده، تهران ۱۳۵۰ ش؛ محمد بن علی اوردیلی، جامع الرواة و ازاحة الاشتباهات عن الطریق و الاسناد، بیروت ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ اسماعیل بغدادی، هدیة المارفين، ج ۱، در حاجی خلیفه، کشف الظنون، ج ۵، بیروت ۱۴۱۰/۱۹۹۰؛ محمد تقی تستری، قاموس الرجال، قم ۱۴۱۰؛ ابوالقاسم خوئی، معجم رجال الحدیث، بیروت ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ خیرالدین زرکلی، الاعلام، بیروت ۱۹۸۶؛ محمد بن حسن طوسی، عُدَّة الاصول، چاپ محمد مهدی نجف، قم ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ همو، الفهرست، چاپ محمود رامیار، چاپ افت مشهد ۱۳۵۱ ش؛ همو، کتاب الغیبة، نجف [بی‌تا]؛ سعید بن هبة الله قطب راوندی، الخرائج و الجرائع، قم ۱۴۰۹؛ عمر رضا کحاله، معجم المؤلفین، دمشق ۱۹۵۷-۱۹۶۱، چاپ افت بیروت [بی‌تا]؛ محمد بن عمر کثی، اختیار معرفة الرجال، [تلخیص] محمد بن حسن طوسی، چاپ حسن مصطفوی، مشهد ۱۳۴۸ ش؛ عبدالله مامقانی، تنقیح المقال فی علم الرجال، چاپ سنگی نجف ۱۳۴۹-۱۳۵۲؛ محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، بحار الانوار، بیروت ۱۴۰۳/۱۹۸۳؛ احمد بن علی نجاشی، فهرست اسماء مصنفی الشیعة المشهور بر رجال النجاشی، چاپ موسی شبیری زنجانی، قم ۱۴۰۷.

/ محمود مهدوی دامغانی /

بَزَوْفَرِی، شهرت چند تن از محدثان و علمای امامیه، منسوب به قریه بَزَوْفَر واقع در غرب دجله، نزدیک واسط (یاقوت حموی، ج ۱، ص ۶۰۷؛ مامقانی، ج ۱، بخش ۲، ص ۵۲). مشهورترین آنان ابوعبدالله حسین بن علی بن سفیان از مشایخ مفید، ابن غضایری، احمد بن عبدون، ابوالعباس سیرافی و تَلْکَبْرِی است. نجاشی، حسین بن علی را با عنوان «ثقه» و «جلیل» و «شیخ فاضل» وصف کرده و کتابهای او را نام برده است: الرد علی الواقفه، الحج، ثواب الاعمال، احکام العیبد، سیره النبی و الائمه فی المشرکین؛ و می‌افزاید که این کتابها را نزد شیخ مفید و ابن عبدون خوانده و روایت کرده است (ج ۱، ص ۱۷۳، ۱۸۸-۱۸۹، ۲۰۲، ۳۲۲). افندی اصفهانی (ج ۲، ص ۱۵۲) ضمن نقل مطالب نجاشی، شهرت او را بَزَوْفَرِی ثبت کرده است. شیخ طوسی نیز در رجال خود او را نام برده و افزوده که نام کتابهای او را در فهرست آورده است، ولی در این کتاب اثری از نام او دیده نمی‌شود (طوسی، ص ۴۶۶؛ مامقانی، ج ۱، بخش ۲، ص ۳۳۸؛ تستری، ۱۳۷۹-۱۳۹۱، ج ۳، ص ۳۰۹-۳۱۰؛ قهپائی، ج ۲، ص ۱۹۰). تستری براساس یکی از توقیعات امام زمان علیه السلام در دوران غیبت، که در آن از ابوعبدالله بزوفری